VELO BANK

G20 to za mało: świat potrzebuje nowego forum

Cytowanie: Arak. P., K. Marciniak, M. Milanowski, 2025, G20 to za mało: świat potrzebuje nowego forum,
VeloBank S.A., Warszawa.
Warszawa, sierpień 2025
Autorzy: Piotr Arak, Konrad Marciniak, Maksymilian Milanowski
Współpraca: Halszka Frydrychowicz
Skład i łamanie: Tomasz Gmurczyk
VeloBank S.A.
Rondo I. Daszyńskiego 2 C
00-843 Warszawa
velobank.pl
© Copyright by VeloBank S.A

Executive Summary ...

Celem niniejszej publikacji jest ponowne otwarcie dyskusji na temat miejsca Polski w gronie najważniejszych gospodarek świata – czy powinna ona dołączyć do G20, czy też może sama formuła tej grupy wymaga przemyślenia i dostosowania do wyzwań współczesności. Polska dynamicznie się rozwija, staje się coraz zamożniejsza i choć stoi przed wieloma wyzwaniami, ma również potencjał, by dzielić się swoim doświadczeniem w rozwiązywaniu problemów – zarówno regionalnych, jak i globalnych. Niniejszy raport ma na celu podtrzymanie tej ważnej debaty i przekształcenie aspiracji Polski w konkretne działania zmierzające do poszerzenia składu G20.

Kogo dziś reprezentuje G20?

Grupa G20, założona w 1999 roku w odpowiedzi na kryzysy finansowe w Azji (1997) i Rosji (1998), jest kluczowym forum współpracy gospodarczej, reprezentującym 80 proc. światowego PKB i dwie trzecie globalnej populacji, czyli około 4,7 miliarda ludzi. Składa się z 19 krajów, Unii Europejskiej oraz Unii Afrykańskiej, jednak jej obecny skład nie w pełni odzwierciedla współczesne realia gospodarcze i demograficzne. Afryka, z populacją 1,55 miliarda, jest reprezentowana jedynie przez 65 milionów ludzi (1 proc.), co marginalizuje jej interesy, szczególnie w regionie Afryki Północnej. W Azji szybki wzrost populacji w krajach spoza G20, takich jak Bangladesz czy Pakistan, zmniejsza reprezentatywność grupy. Europa, mimo silnej pozycji z 21 proc. światowego PKB, zmaga się z prognozowanym spadkiem demograficznym, co może osłabić jej przyszły wpływ. Brak włączenia dynamicznie rozwijających się gospodarek, takich jak Polska, która awansowała do grona 20 największych gospodarek świata z PKB prognozowanym na blisko 1 biliona USD w 2025 roku, ogranicza zdolność G20 do skutecznego zarządzania globalnymi wyzwaniami. Dodatkowo, rywalizacja między USA, a Chinami i Rosją oraz rozbieżności w kluczowych kwestiach, takich jak handel, klimat czy migracja, utrudniają osiąganie konsensusu, co zmniejsza efektywność grupy.

Propozycja przejścia do G25

Aby rozwiązać problem niewystarczającej reprezentatywności, proponujemy rozszerzenie G20 do G25 poprzez włączenie Polski, Nigerii, Egiptu, Hiszpanii i Szwajcarii. Taki krok zwiększyłby udział grupy w światowym PKB z 80 proc. do 90 proc., w globalnym handlu do 84 proc. oraz w populacji z 66,7 proc. do 70 proc.. Szczególnie istotny jest wzrost reprezentacji Afryki z 1 proc. do 8 proc., co oznacza objęcie wpływem dodatkowych 620 mln ludzi do 2050 r. i 775 mln do 2100 r., dzięki włączeniu Nigerii (228 mln ludzi w 2024 r., z prognozowanym wzrostem do 470 mln w 2100 r.) i Egiptu (118 mln, i perspektywą dojścia do 150 mln do końca wieku). Europa zyskałaby dodatkowe 3 pkt. proc. w udziale w światowym PKB, osiągając 24 proc., dzięki włączeniu Polski, Hiszpanii i Szwajcarii. Nowi członkowie, tacy jak Polska z rocznym wzrostem PKB na poziomie 3-4 proc., wzmocniliby głos Europy Środkowej, lepiej odzwierciedlając globalny układ sił i kluczowe punkty zapalne świata, które obejmują nasz region.

Executive Summary ...

Korzyści płynące z G25

Rozszerzenie G20 do G25 przyniesie znaczące korzyści, zwiększając skuteczność i legitymację grupy w globalnym zarządzaniu. Po pierwsze, zapewni większą inkluzywność, szczególnie dla Globalnego Południa, poprzez włączenie kluczowych gospodarek afrykańskich, takich jak Nigeria i Egipt, co pozwoli lepiej uwzględniać ich specyficzne wyzwania oraz zwiększy szanse na wymianę handlową. Po drugie, zwiększy legitymację decyzji grupy (90 proc. PKB i 70 proc. populacji). Po trzecie, umożliwi lepszą koordynację polityk handlowych i inwestycyjnych, co jest kluczowe w obliczu rosnącej roli nowych rynków w globalnych łańcuchach wartości. Po czwarte, rozszerzenie stymuluje globalny wzrost gospodarczy poprzez nowe partnerstwa i inwestycje, szczególnie w Afryce i Europie Środkowej. Włączenie nowych członków pozwoli również na skuteczniejsze reagowanie na globalne wyzwania, takie jak zmiana klimatu, migracje czy nierówności gospodarcze, dzięki uwzględnieniu szerszego spektrum perspektyw.

Rola Polski w G25

Polska odgrywa kluczową rolę w uzasadnieniu rozszerzenia G20 do G25. Jako dwudziesta największa gospodarka świata, z PKB prognozowanym na blisko 1 bilion USD w 2025 roku i rocznym wzrostem na poziomie 3-4 proc., Polska jest liderem Europy Środkowej. Jej gospodarka, wspierana przez silny sektor przemysłowy, rosnący rynek wewnętrzny i rozwijający się sektor technologiczny (7 jednorożców, takich jak InPost i Elevenlabs), znacząco zbliżyła się do poziomu krajów Europy Południowej – w 2025 roku osiągnie 54 proc. PKB Hiszpanii i Włoch, a do 2050 roku zbliży się do 80 proc. ich poziomu. Dodatkowo, Polska wyprzedziła Japonię w PKB per capita według parytetu siły nabywczej w 2025 roku, co jest efektem potencjału rynku wewnętrznego. Dodatkowo, inwestycje w obronność na poziomie 4,2 proc. PKB, największe wśród europejskich członków NATO, oraz modernizacja armii (216,1 tys. żołnierzy, plany zwiększenia do 300 tys.) wzmacniają stabilność geopolityczną regionu Trójmorza, wspierając globalne bezpieczeństwo i handel.

Geneza i początki G20

OD KRYZYSÓW FINANSOWYCH DO GLOBALNEJ KOORDYNACJI GOSPODARCZEJ

> **Początek G20 sięga końca lat 90. XX wieku**, a dokładnie roku 1999, kiedy to podczas szczytu G8 (czyli dzisiejszego G7 razem z Rosją) w Kolonii podjęto decyzję o utworzeniu nowego forum gospodarczo-finansowego.

> **Impulsem do powstania G20 były poważne kryzysy finansowe**: kryzys gospodarczy w Azji w 1997 roku oraz kryzys finansowy w Rosji w 1998 roku. Te wydarzenia pokazały, że istniejące grupy, takie jak G7 czy G8, nie obejmują wszystkich kluczowych gospodarek i nie są wystarczająco reprezentatywne, aby skutecznie koordynować działania na rzecz stabilności światowej gospodarki.

> **Do G20 należy 19 państw oraz Unia Europejska i Unia Afrykańska**: Argentyna, Australia, Brazylia, Kanada, Chiny, Niemcy, Francja, Indie, Indonezja, Włochy, Japonia, Meksyk, Rosja, Arabia Saudyjska, RPA, Republika Korei, Turcja, Wielka Brytania i USA.

> **Pomimo nazwy sugerującej 20 członków formalnie jest ich już dzisiaj 21**, a ze stałymi zaproszeniami jest dodatkowo Hiszpania, Nigeria i Egipt oraz praktycznie wszystkie organizacje globalne takie jak MFW, OECD, WTO, WHO, czy ONZ.

G20 w liczbach

> 80 proc. PKB całego świata

> 2/3 ludności

Role G20:

> zapobieganie i rozwiązywanie kryzysów finansowych,

> promowanie otwartych rynków handlu i inwestycji,

> wzmacnianie globalnych instytucji finansowych,

> forum dialogu między gospodarkami rozwiniętymi i rozwijającymi się.

Członkowie G20*

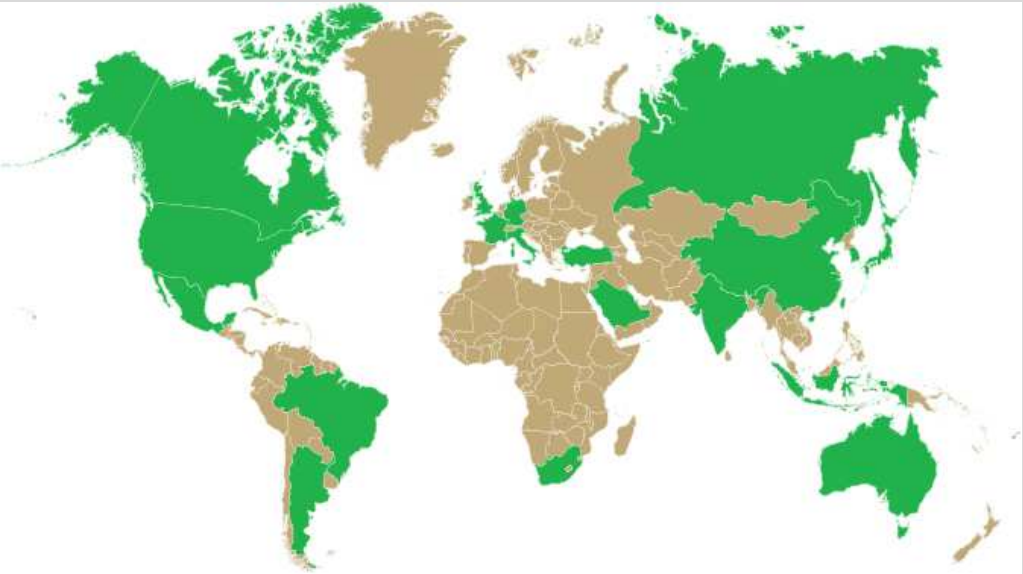

*Na mapie zaznaczone są tylko kraje, a nie organizacje będące członkami.

Źródło: VeloBank.

Struktura i problemy G20

- **Struktura G20 jest nieformalna**, bez stałych instytucji czy sekretariatu, choć funkcję wspomagającą pełni OECD z siedzibą w Paryżu. Pracami grupy zarządza państwo członkowskie pełniące roczną prezydencję.
- **Zarządzanie pracami G20 odbywa się w ramach tzw. trójki prezydencji**, czyli współpracy między państwem aktualnie przewodniczącym, poprzednim i następnym.
- Najważniejsze decyzje podejmowane są na szczytach przywódców (prezydentów, premierów).
- Dodatkowo odbywają się spotkania ministrów finansów, szefów banków centralnych oraz grup roboczych.
- **Przewodniczący powołuje na czas swojej kadencji tymczasowy sekretariat**, który pomaga w organizacji działań i spotkań.
- **G20 to klub wybranych**, co oznacza, że jego decyzje, choć globalnie istotne, nie są podejmowane w pełni inkluzywny sposób. Większość państw świata nie ma głosu w procesie decyzyjnym forum.
- **Poza okresami globalnych kryzysów agenda G20 ma tendencję do rozszerzania się**, obejmując wiele tematów (handel, klimat, migracja, terroryzm, uchodźcy), co może prowadzić do braku jasno określonych priorytetów i mniej konkretnych wyników (Hougaard, 2024).
- **Rywalizacja między USA a Chinami jest jednym z głównych tematów dyskusji na szczytach**, co dodatkowo komplikuje możliwość osiągnięcia porozumienia w szerokim zakresie spraw.
- **Istnieją znaczące rozbieżności między uczestnikami w kluczowych kwestiach**, takich jak handel światowy, klimat czy migracja. Przykładem jest decyzja Donalda Trumpa o wycofaniu USA z Porozumienia klimatycznego z Paryża. W ciele w którym dzisiaj funkcjonuje Rosja, Chiny, a także USA trudno łatwo znaleźć porozumienie.

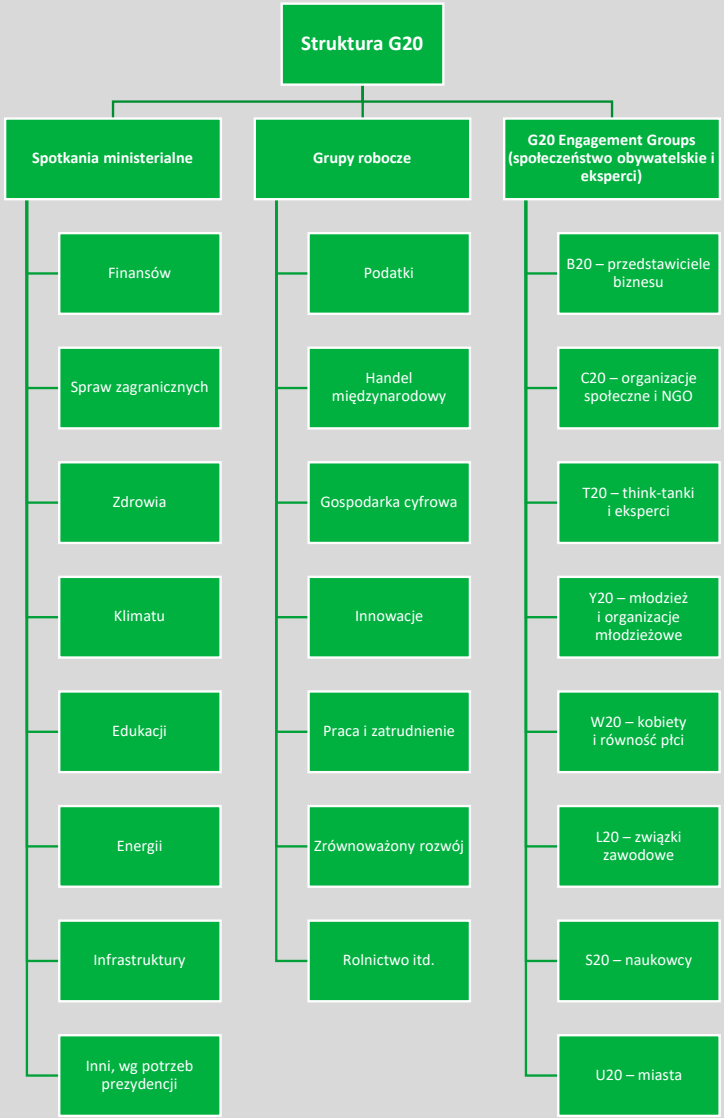

Źródło: VeloBank na podstawie Hougaard (2024).

Polska została 20. największą gospodarką świata

Polska gospodarka dokonała znaczącego przełomu, awansując do pierwszej dwudziestki największych gospodarek świata pod względem nominalnego PKB. Kluczowym momentem tego awansu jest wyprzedzenie Szwajcarii, co potwierdza stabilność i siłę polskiej gospodarki na tle globalnym. Ten sukces wynika z konsekwentnego, relatywnie wysokiego tempa wzrostu, efektywnej polityki gospodarczej oraz korzystnego wykorzystania środków unijnych i dynamicznego rynku wewnętrznego. Polska, z PKB prognozowanym na blisko bilion dolarów w 2025 roku, jest jedną z najszybciej rozwijających się gospodarek w Europie (Skawiński, 2025).

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Stany Zjednoczone	1	1	1	1	1	1	1
Chiny	2	2	2	2	2	2	2
Niemcy	3	3	3	3	4	4	4
Japonia	4	5	5	5	5	5	5
Indie	5	4	4	4	3	3	3
Wielka Brytania	6	6	6	6	6	6	6
Francja	7	7	7	7	7	7	7
Włochy	8	8	8	8	8	8	9
Kanada	9	9	9	9	9	9	8
Brazylia	10	10	10	10	10	10	10
Rosja	11	11	11	11	11	11	11
Korea Południowa	12	13	13	13	13	14	15
Meksyk	13	15	15	15	15	15	14
Australia	14	14	14	14	14	13	13
Hiszpana	15	12	12	12	12	12	12
Indonezja	16	17	17	17	17	17	17
Turcja	17	16	16	16	16	16	16
Holandia	18	18	18	18	18	18	18
Arabia Saudyjska	19	19	19	19	19	19	19
Szwajcaria	20	21	21	21	21	21	21
Polska	**21**	**20**	**20**	**20**	**20**	**20**	**20**
Tajwan	22	22	22	22	22	22	22
Belgia	23	23	24	23	23	23	23
Argentyna	24	24	23	24	24	24	24
Szwecja	25	25	25	25	25	25	25

Źródło: VeloBank na podstawie MFW (2025).

Polska gospodarka rośnie i będzie rosnąć

PKB Polski na przestrzeni lat wobec Hiszpanii i Włoch (ceny bieżące)

Rok	PKB Polski (mld USD)	% PKB Hiszpanii	% PKB Włoch
1989	69,2	21,3	9,3
1995	143	23,7	11,0
2005	307,2	26,6	16,4
2025	1 025,20	54,4	40,5
2030	1 435,90	62,6	48,9
2040	2 349,60	72,5	60,2
2050	3 348,70	78,5	68,4

W ciągu ostatnich dekad Polska gospodarka wykonała imponujący skok, zbliżając się do poziomu rozwiniętych krajów Europy Południowej. O ile w 1989 roku jej wartość stanowiła zaledwie 21 proc. wielkości gospodarki Hiszpanii i niespełna 10 proc. gospodarki Włoch, to już w 2005 roku osiągnęła odpowiednio 27 proc. i 16 proc. ich poziomu. Według prognoz na 2025 rok polska gospodarka przekroczy 54 proc. wielkości PKB obu tych krajów, a do 2050 roku zbliży się do 80 proc. Ich poziomu. Ten długofalowy proces konwergencji oznacza, że Polska – jeszcze niedawno gospodarczo peryferyjna – coraz wyraźniej umacnia swoją pozycję jako średniej wielkości potęga ekonomiczna w Europie, z rosnącym znaczeniem zarówno w polityce unijnej, jak i w globalnych łańcuchach wartości.

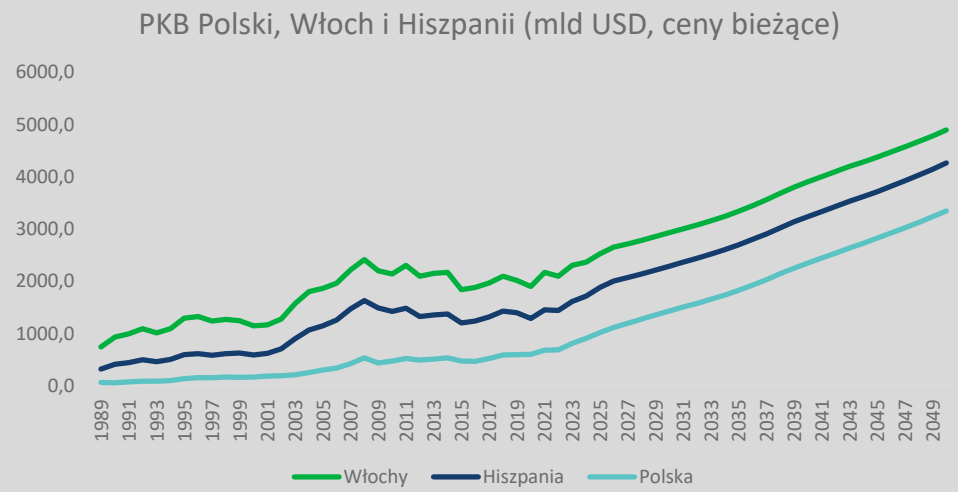

Źródło: VeloBank na podstawie Oxford Economics.

Droga europejskiego tygrysa. Polacy będą systematycznie się bogacić, a poziom PKB per capita ma realną szansę zrównać się z Wielką Brytanią już w 2030 roku – po wcześniejszym wyprzedzeniu Hiszpanii i Japonii.

PKB PER CAPITA WG PPP W NAJNOWSZEJ PROGNOZIE MFW DO 2030 ROKU (TYS. USD)

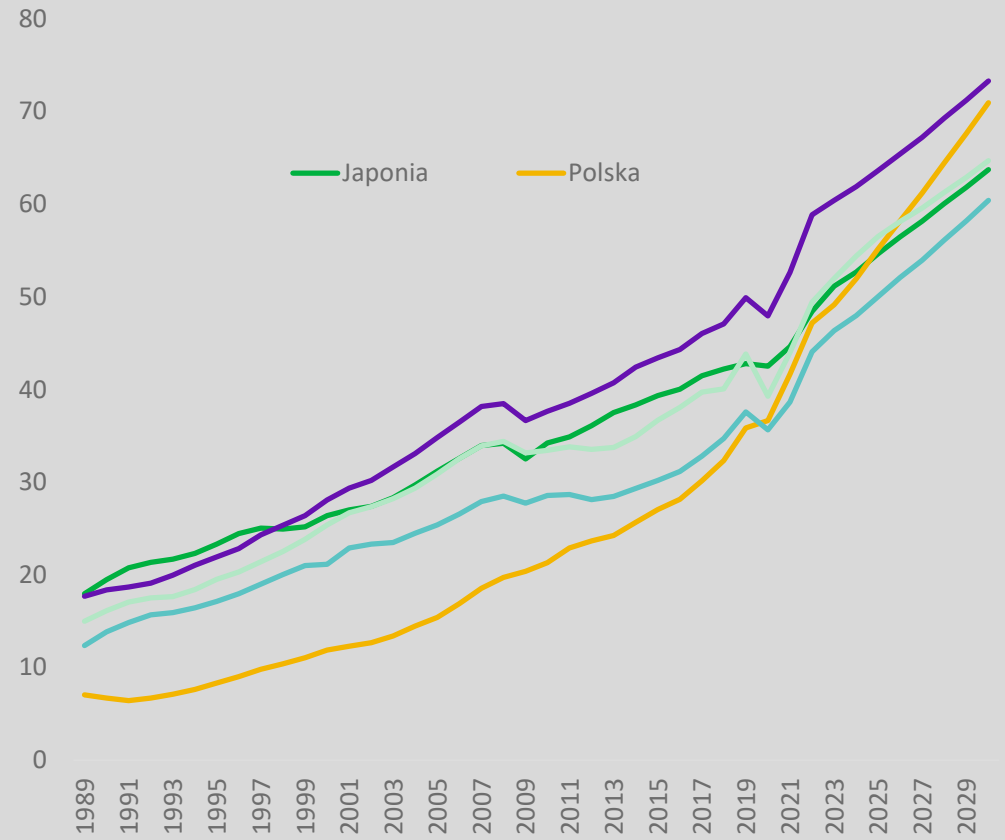

- **Polska konsekwentnie rozwija swoją gospodarkę od początku lat 90.**, co przekłada się na stabilny wzrost pkb per capita według parytetu siły nabywczej (PPP). Pomimo krótkotrwałego spadku w 2020 r. związanego z pandemią Covid-19, trend wzrostowy pozostaje trwały.
- **W 2025 roku polska wyprzedza japonię pod względem pkb per capita ppp**, co jest ważnym sygnałem zmiany pozycji kraju na arenie międzynarodowej. To efekt wieloletnich reform, inwestycji oraz integracji z unią europejską, które pozwoliły na systematyczne zwiększanie siły nabywczej przeciętnego polaka.
- **Aby utrzymać i umocnić tę pozycję**, polska musi kontynuować dotychczasową politykę inwestycji w innowacje, rozwój badań i technologii oraz modernizację gospodarki. Kluczowe jest także skuteczne reagowanie na wyzwania demograficzne, które mogą wpłynąć na długoterminowy potencjał wzrostu. Polska stoi dziś przed szansą zbliżyć się do czołówki światowych gospodarek, i także wyznaczać nowe standardy rozwoju, realizując wizję europejskiego tygrysa.

Źródło: VeloBank na podstawie MFW (2025).

Proporcje populacji światowej reprezentowane w G20 w 2024 roku

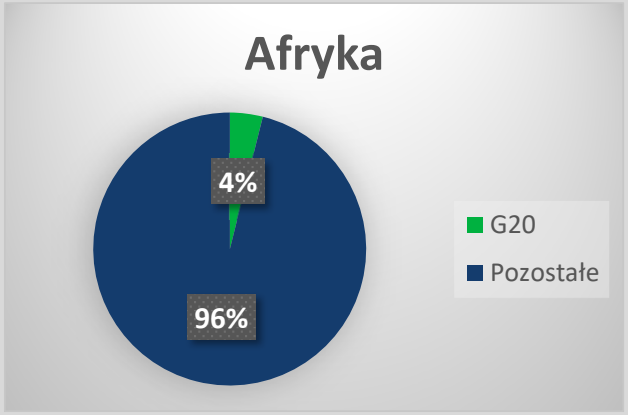

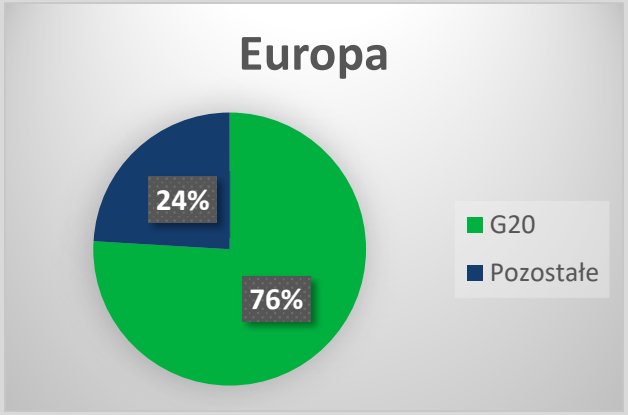

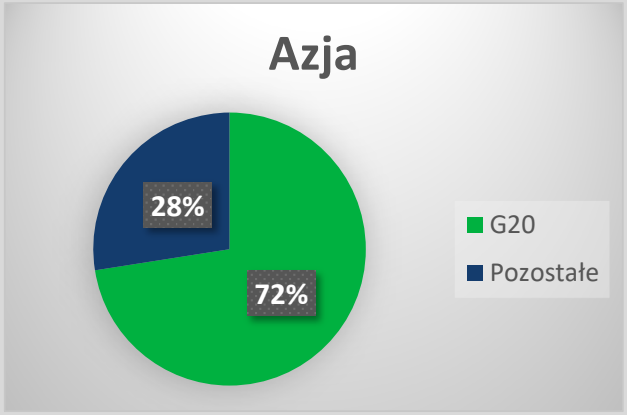

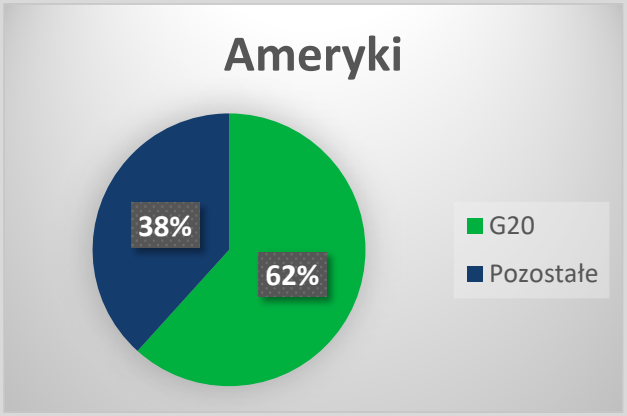

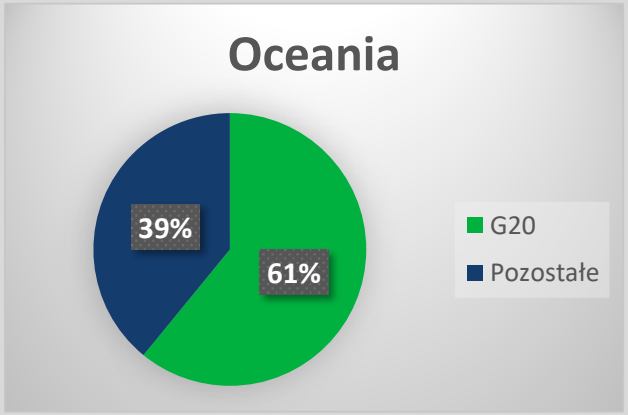

Źródło: VeloBank na podstawie UNPOP.

Proporcje populacji światowej reprezentowane w G20 w 2050 roku

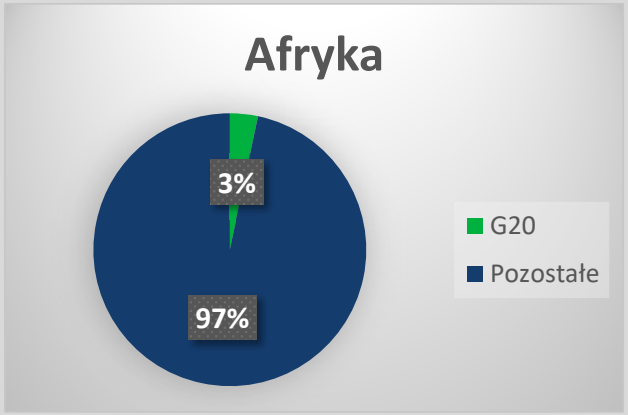

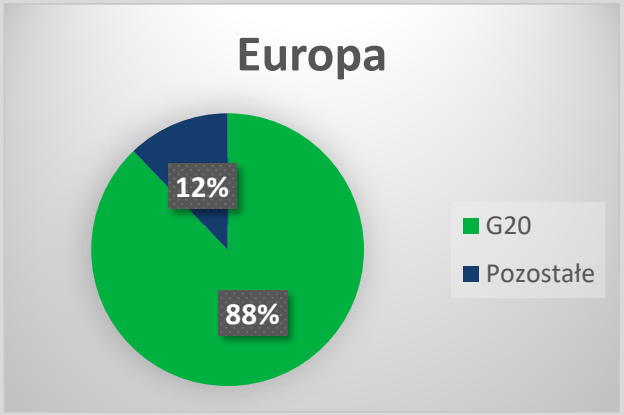

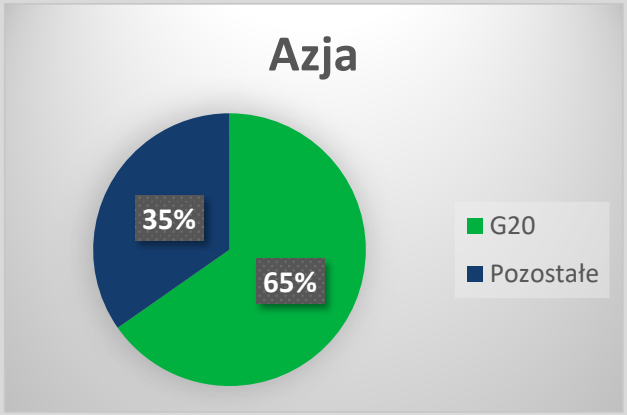

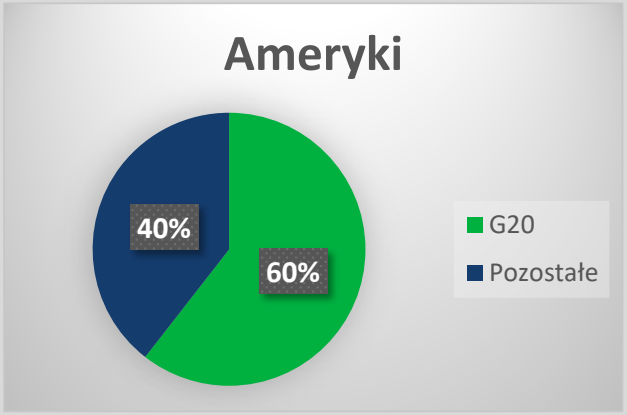

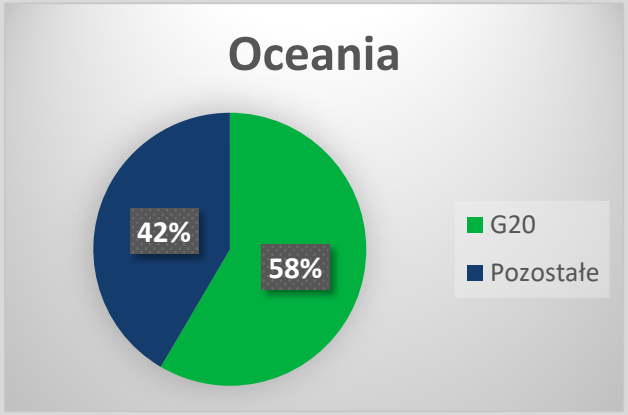

Źródło: VeloBank na podstawie UNPOP.

Proporcje populacji światowej reprezentowane w G20 w 2100 roku

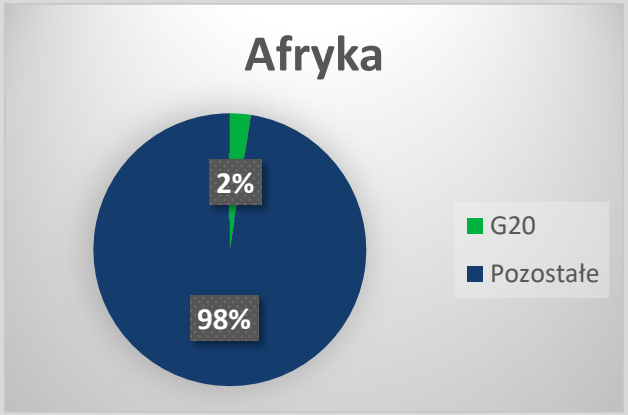

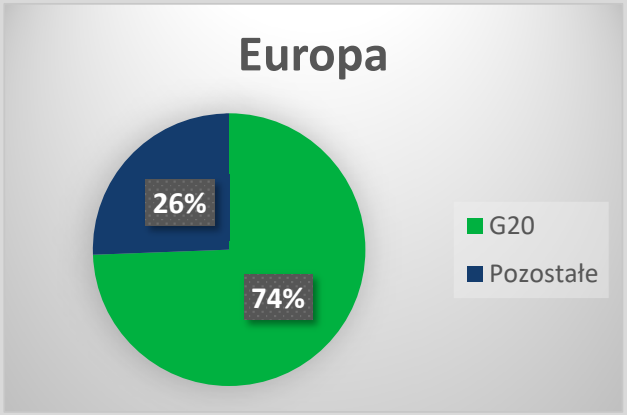

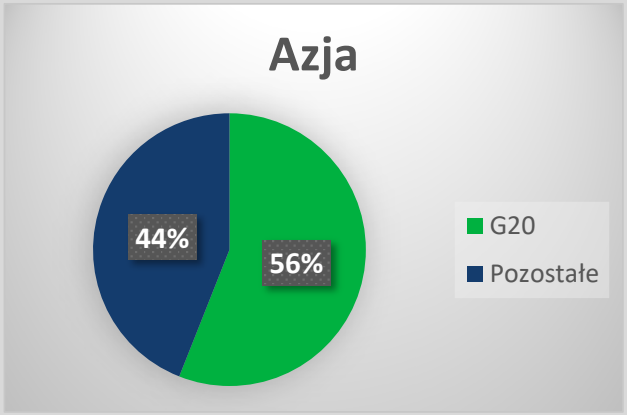

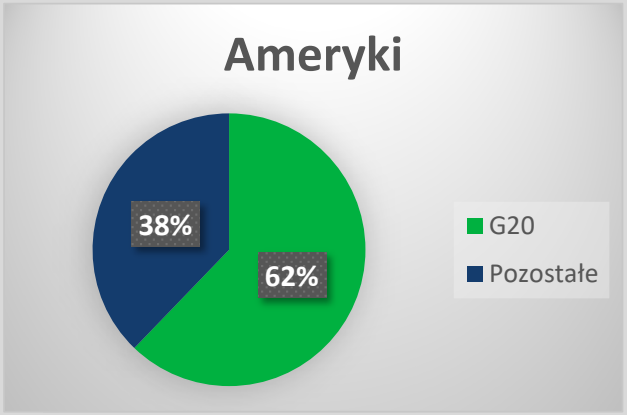

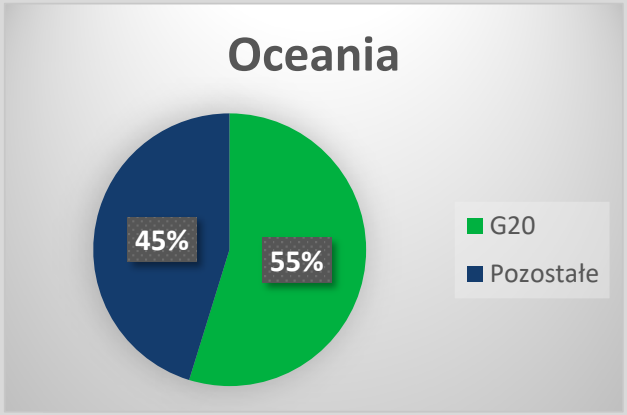

Źródło: VeloBank na podstawie UNPOP.

Udział krajów G20 w światowym PKB w podziale na regiony w 2025 roku

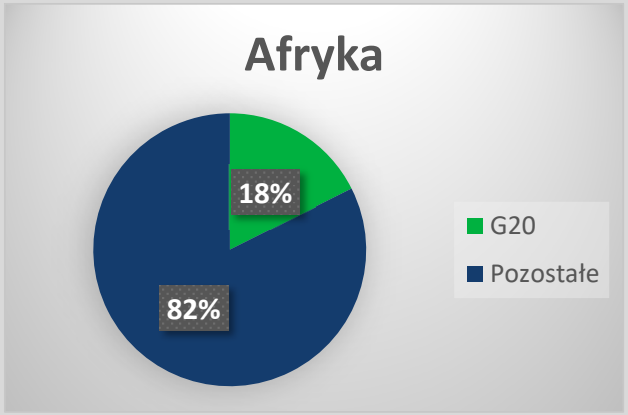

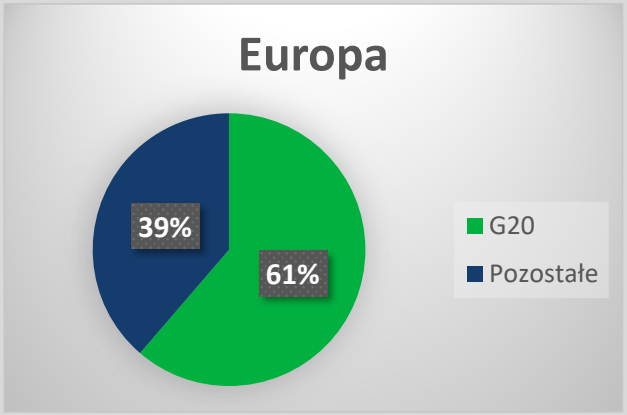

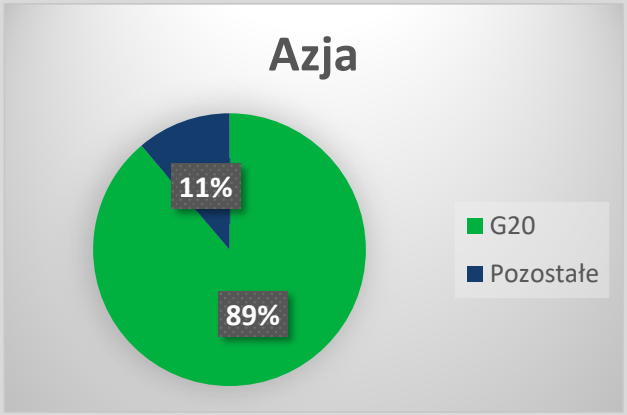

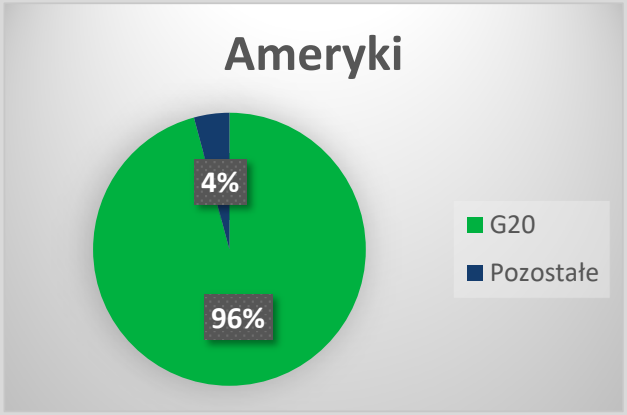

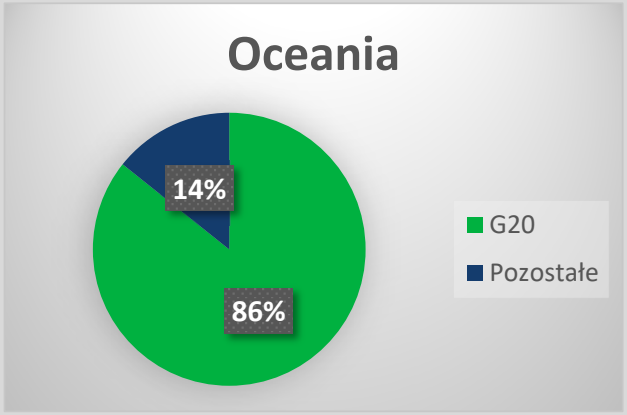

Źródło: VeloBank na podstawie Oxford Economics.

Udział krajów G20 w światowym PKB w podziale na regiony w 2030 roku

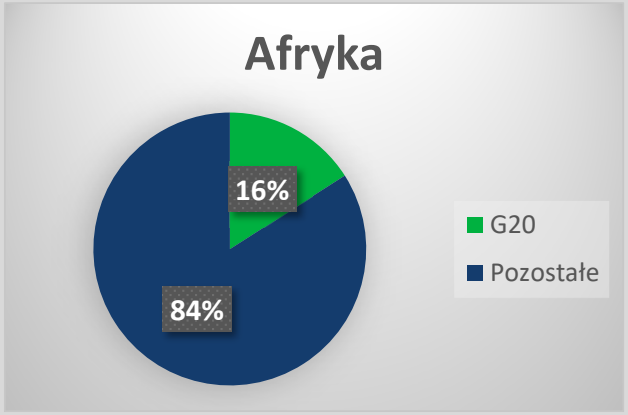

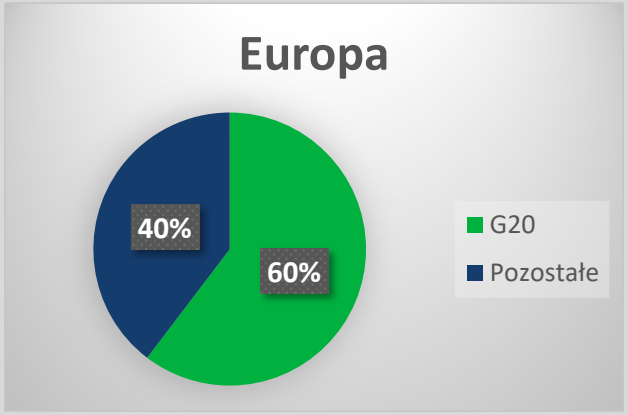

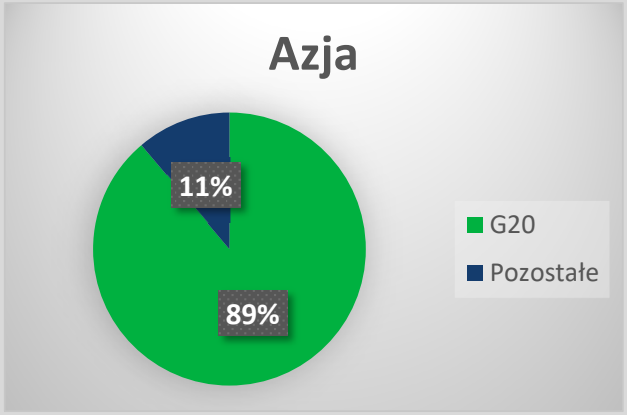

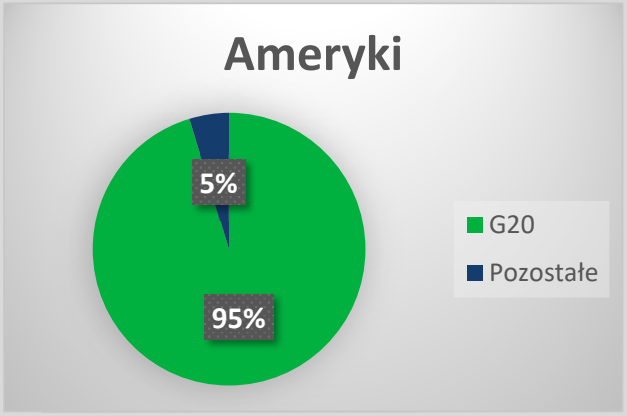

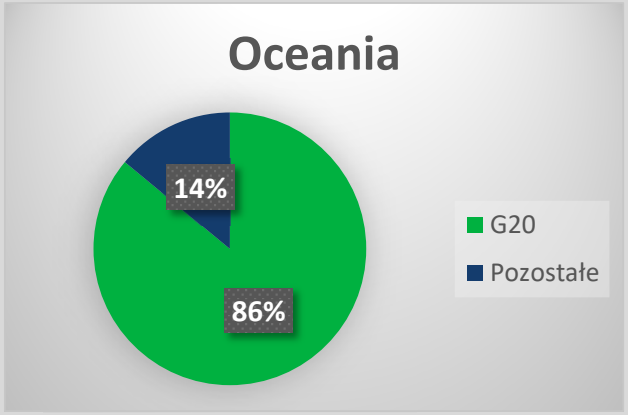

Źródło: VeloBank na podstawie Oxford Economics.

Udział krajów G20 w światowym PKB w podziale na regiony w 2050 roku

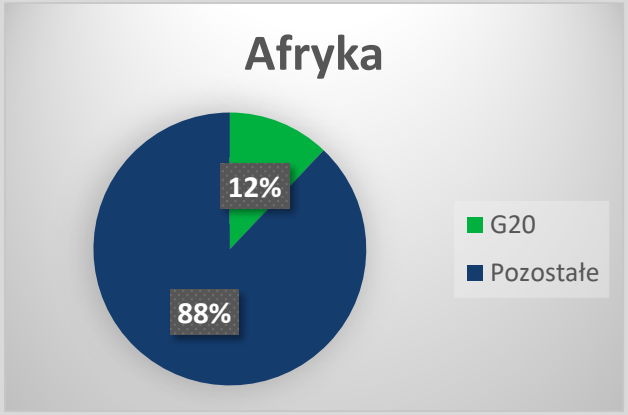

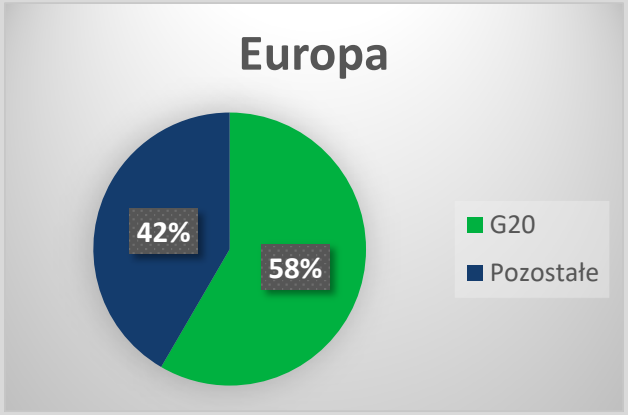

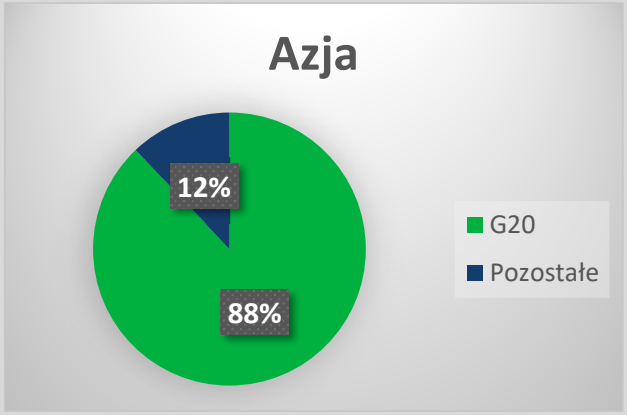

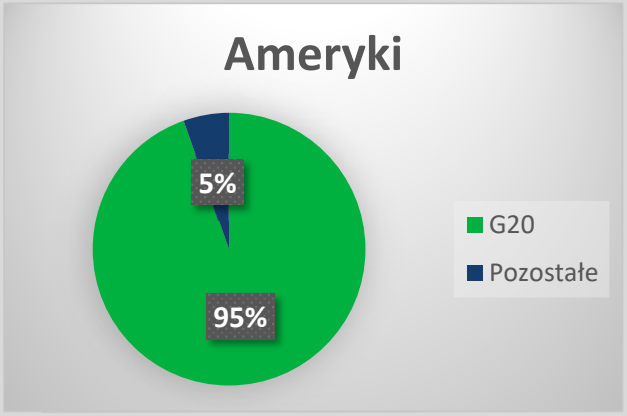

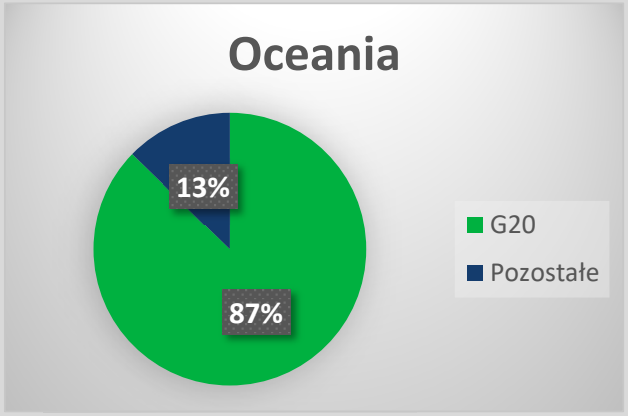

Źródło: VeloBank na podstawie Oxford Economics.

G20 stopniowo będzie tracić gospodarczą i demograficzną reprezentatywność

> **Afryka rośnie demograficznie**, ale kraje G20 są tam bardzo słabo reprezentowane. Grupa staje się coraz mniej adekwatna wobec afrykańskiej populacji. Obecnie G20 reprezentuje jedynie 65 mln populacji Afrykii, która wynosi łącznie 1,55 mld ludzi. Po zwiększeniu grupy do G25, reprezentatywność kontynentu wzrosłaby do 620 mln na rok 2050, oraz do 775 mln na rok 2100.

> **G20 w Europie początkowo zwiększy swój udział w populacji**, ale do końca wieku straci tę przewagę, co wskazuje na osłabienie demograficzne głównych europejskich potęg.

> **Azja nadal jest silnie reprezentowana w G20**, ale udział maleje, co wynika szybkiego wzrostu ludności w krajach azjatyckich spoza G20 (np. Bangladesz, Pakistan, Filipiny).

> **Reprezentacja G20 w Amerykach** na przestrzeni lat utrzymuje się lekko powyżej 60 proc.

> **Australia reprezentuje większość G20 w tym regionie**, ale jej udział w ogólnej populacji Oceanii będzie stopniowo malał.

> **Grupa G20 traci demograficzną reprezentatywność**, szczególnie w Afryce i Azji. Jeśli organizacja chce nadal być głosem „świata”, konieczne mogą być reformy strukturalne lub rozszerzenie członkostwa. Szczególne znaczenie może mieć włączenie większej liczby krajów afrykańskich i azjatyckich spoza obecnego kręgu G20.

> **Spadek udziału G20** w afrykańskim PKB oznacza, że gospodarki spoza G20 będą miały rosnący udział w tworzeniu PKB Afryki.

> **Lekki spadek wpływu G20 jest zauważalny również w Europie**, która pozostaje silnie reprezentowana, lecz udział państw niestowarzyszonych nieznacznie rośnie.

> **Azja ma bardzo silną reprezentację w G20**, głównie dzięki Chinom, Indiom, Japonii i Korei Południowej. Udział G20 pozostaje tam bardzo wysoki i stabilny.

> **Australia reprezentuje głównie Oceanię w G20**, natomiast reszta regionu — liczne małe państwa wyspiarskie — tworzy większość PKB Oceanii spoza G20.

> **Na tle obu Ameryk widoczna jest dominacja państw należących do G20**, których PKB odpowiada praktycznie za całe oba kontynenty. Jednak w perspektywie lat ten region ma prognozowaną minimalną tendencję spadkową o około 1 pkt. proc..

> **Grupa G20 silnie utrzymuje swoją pozycję na tle kontynentów**, dominując w większości swoich regionów. Jedynie w Afryce brakuje jej większej reprezentacji — żaden członek grupy nie zajmuje nawet jednej piątej kontynentu pod względem PKB.

> **G20 w Europie powoli traci swój udział**, co może stworzyć problemy dla grupy w przyszłości, jeśli jej skład nie zostanie zwiększony.

Potrzebujemy systemu, który włącza Globalne Południe do procesu decyzyjnego

- **Kraje Globalnego Południa, zamieszkiwane przez większość światowej populacji i odgrywające coraz większą rolę w gospodarce globalnej**, wciąż stoją przed wyzwaniem zapewnienia sobie adekwatnej reprezentacji w kluczowych instytucjach międzynarodowych, takich jak G20. Rosnące znaczenie tych państw w światowej polityce i gospodarce sprawia, że ich interesy oraz specyficzne wyzwania powinny być pełnoprawnie uwzględniane w globalnym procesie decyzyjnym.
- **Choć w gronie G20 znajduje się już siedem państw zaliczanych do Globalnego Południa** – Argentyna, Brazylia, Chiny, Indie, Indonezja, Meksyk i RPA – to pozostałe kraje rozwijające się nadal rzadko mają realne możliwości przedstawiania swoich potrzeb i priorytetów w strukturach decyzyjnych. Nierówność ta, wynikająca m.in. z dominacji państw rozwiniętych w międzynarodowych instytucjach finansowych, utrudnia postęp wielu globalnych inicjatyw rozwojowych (Kasprowicz, 2024).
- **W odpowiedzi na ten stan rzeczy Chiny zaproponowały koncepcję wspólnego rozwoju**, m.in. oferując swój kapitał w miejsce zachodniego. Pekin aktywnie wspiera wysiłki wielu państw rozwijających się w zakresie poszukiwania rozwiązań problemu zadłużenia, uzyskania kredytu, ale także gwarantując napływ bezpośrednich inwestycji zagranicznych (Aboelkheir, 2024).

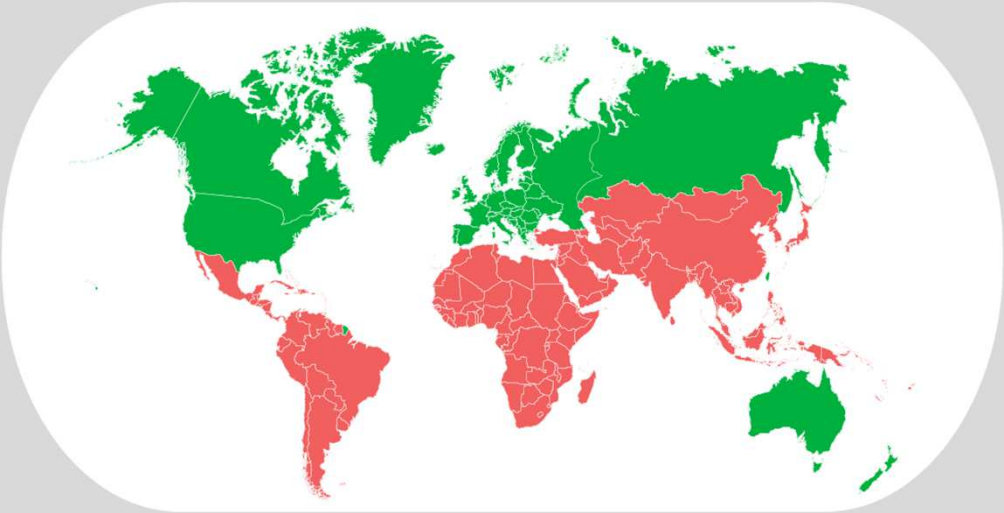

Rośnie liczba głosów wzywających do zwiększenia udziału Afryki w procesach decyzyjnych G20

- **Od momentu powstania G20 jedynym państwem reprezentującym kontynent afrykański była Republika Południowej Afryki**. Taka sytuacja przez lata rodziła poważne wyzwania w zakresie reprezentatywności, zwłaszcza że kontynent ten cechuje się ogromną różnorodnością polityczną, gospodarczą i społeczną. Niedostateczna obecność Afryki w strukturach G20 oznaczała marginalizację jej interesów, a szczególnie pomijany pozostawał region Afryki Północnej — podczas gdy jedyny kraj członkowski pochodził z jej najbardziej wysuniętej na południe części.
- **W związku z tym już od kilku lat część członków G20 apelowała o przyjęcie Unii Afrykańskiej jako stałego uczestnika forum**. Podczas szczytu G20 w Indonezji w 2022 roku prezydent RPA Cyril Ramaphosa podkreślał, że zapewnienie Afryce głosu w globalnych decyzjach jest niezbędne m.in. do skutecznego wspierania inicjatyw energetycznych na kontynencie. „Apelujemy o dalsze wsparcie G20 dla afrykańskiej inicjatywy energii odnawialnej jako sposobu na dostarczanie czystej energii – na afrykańskich warunkach. Można to najlepiej osiągnąć, jeśli Unia Afrykańska dołączy do G20 jako stały członek” – mówił Ramaphosa. (SANEWS, 2022)
- **W 2023 roku apel ten został powtórzony przez premiera Indii Narendra Modiego**, który na forum G20 oświadczył: „Zaprosiliśmy Unię Afrykańską z wizją stałego członkostwa”. Skumulowana presja polityczna oraz rosnąca świadomość potrzeby bardziej inkluzywnej reprezentacji doprowadziły ostatecznie do przyjęcia Unii Afrykańskiej do G20 we wrześniu 2023 roku jako pełnoprawnego członka. (AFP, 2023)
- **Mimo tego postępu problem nierównej reprezentacji krajów afrykańskich wciąż pozostaje aktualny**. Unia Afrykańska nie dysponuje wystarczającą siłą polityczną i finansową, aby skutecznie reprezentować wszystkie zróżnicowane interesy swoich członków i przekonać pozostałe państwa G20 do wdrażania konkretnych działań na rzecz kontynentu. Afryka to niejednorodny blok – to zbiór bardzo odmiennych gospodarek i systemów politycznych. To prowadzi do powstawania zbyt ogólnych stanowisk, które rozmywają konkretne priorytety poszczególnych państw członkowskich.

Nigeria – przyszły członek G20?

- **W ostatnich latach coraz częściej powraca temat ewentualnego dołączenia Nigerii do grona stałych członków G20**, w świetle jej rosnącej roli w Afryce i na arenie międzynarodowej. Minister spraw zagranicznych Nigerii, Maitama Tuggar, zwracał uwagę, że niedopuszczalne jest, by jedynym krajem reprezentującym cały kontynent afrykański pozostawała wyłącznie RPA (Eukene, 2025).
- **Tuggar podkreślił, że choć RPA pozostaje istotnym graczem pod względem PKB**, to Nigeria podejmuje reformy strukturalne, które przywrócą jej status największej gospodarki kontynentu. „Dokonujemy przeliczenia naszej gospodarki – niczego nie odbierając RPA – ale ponownie staniemy się największą gospodarką w Afryce. RPA potrzebuje partnera w G20" – zaznaczył. Dodał też, że sama obecność Unii Afrykańskiej jako reprezentanta kontynentu nie wystarcza, wskazując: „UE także należy do G20, a mimo to Niemcy, Francja i Włochy są indywidualnymi członkami". Prognozy ONZ przewidują, że w 2100 roku Nigeria będzie czwartym najludniejszym krajem na świecie, z populacją przekraczającą 470 mln. Obecnie jest najludniejszym krajem Afryki z ludnością 230 mln.
- **W 2023 roku prezydent Nigerii Bola Tinubu uczestniczył w szczycie G20 w Indiach** na zaproszenie premiera Narendry Modiego. Rzecznik prezydenta, Ajuri Ngelale, poinformował, że rząd rozpoczął pogłębione konsultacje w sprawie potencjalnego członkostwa, oceniając jego korzyści i wyzwania. Obecnie Nigeria, podobnie jak Egipt, posiada status stałego gościa na szczytach G20, co dodatkowo wzmacnia argumenty na rzecz jej pełnego członkostwa.

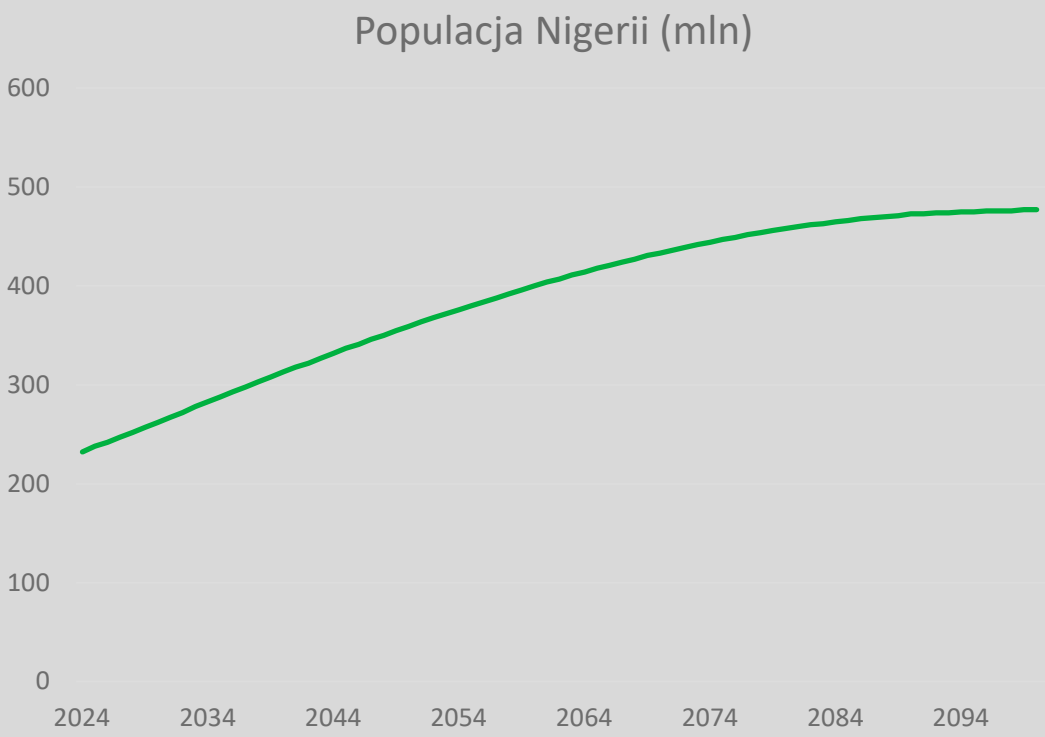

Źródło: VeloBank na podstawie UNPOP.

Perspektywy i możliwości rozszerzenia G25

> **Rozszerzenie G20 do G25** odzwierciedliłoby aktualny układ sił — obecne G20 obejmuje około 80 proc. światowego PKB i 66 proc. ludności, ale pomija ważne kraje o rosnącym znaczeniu gospodarczym i demograficznym. Nowa grupa odpowiadałaby za 90 proc. PKB świata, 84 proc. handlu oraz 70 proc. populacji. Rozszerzenie pozwoliłoby uwzględnić więcej istotnych graczy i lepiej odzwierciedlić aktualny układ sił na świecie, wzmacniając szczególnie głos globalnego południa w dyskusjach i negocjacjach, co przyczyniłoby się do rozwoju państw tych regionów.

> **Obecny skład G20 pomija istotne i szybko rosnące gospodarki** — G20 nie uwzględnia w pełni krajów o dynamicznie rosnącej gospodarce i ludności, takich jak Nigeria czy Egipt, które mają coraz większy wpływ na globalne trendy ekonomiczne i demograficzne. Rozszerzenie do G25 pozwoliłoby włączyć tych kluczowych graczy, podnosząc rangę i efektywność podejmowanych decyzji.

> **Nowi członkowie poprawią koordynację handlu i inwestycji globalnych** — kraje proponowane do rozszerzenia charakteryzują się rosnącym udziałem w światowym handlu i inwestycjach zagranicznych, a ich włączenie umożliwi bardziej kompleksową koordynację polityk handlowych i inwestycyjnych, sprzyjając stabilności i wzrostowi gospodarczemu na poziomie globalnym — każdy zyskuje.

Proponowane kraje G25

Hiszpania

12. MIEJSCE POD WZGLĘDEM WIELKOŚCI PKB NA ŚWIECIE I STAŁY GOŚĆ SZCZYTÓW G20 BEZ PRAWA GŁOSU. REPREZENTANT EUROPEJSKIEGO POŁUDNIA Z PERSPEKTYWĄ GLOBALNĄ.

Szwajcaria

ŁĄCZY SIŁĘ GOSPODARCZĄ WYNIKAJĄCA Z ROZBUDOWANEGO SEKTORA FINANSOWEGO Z DŁUGOLETNIĄ TRADYCJĄ NEUTRALNOŚCI I STABILNOŚCI POLITYCZNEJ. JEJ OBECNOŚĆ W G25 WZMOCNIŁABY POTENCJAŁ GRUPY DO BUDOWANIA KONSENSUSU.

Egipt

TO JEDNO Z NAJWIĘKSZYCH PAŃSTW KONTYNENTU POD WZGLĘDEM PKB, DOTĄD NIEOBECNE W STRUKTURZE G20, MIMO ROSNĄCEGO ZNACZENIA REGIONALNEGO I GEOPOLITYCZNEGO. JEST 13. NAJLUDNIEJSZYM KRAJEM ŚWIATA, Z PERSPEKTYWĄ WZROSTU POPULACJI Z 118 MLN DO 150 MLN DO KOŃCA WIEKU.

Polska

EUROPEJSKI TYGRYS Z SZYBKIM WZROSTEM GOSPODARCZYM, OBECNOŚCIĄ ZACHODNIEGO KAPITAŁU I WŁĄCZONY W ZACHODNI SYSTEM PRZEPŁYWU KAPITAŁOWEGO. 20. NAJWIĘKSZA GOSPODARKA ŚWIATA Z PERSPEKTYWĄ PRZEGONIENIA JAPONII, CZY WIELKIEJ BRYTANII POD WZGLĘDEM PKB PER CAPITA.

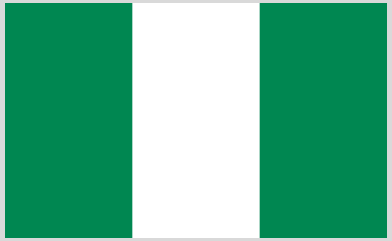

Nigeria

Z POPULACJĄ SIĘGAJĄCĄ BLISKO 228 MILIONÓW W 2024 ROKU, KTÓRA WEDŁUG PROGNOZ MOŻE PRZEKROCZYĆ 470 MILIONÓW DO KOŃCA XXI WIEKU, NIGERIA JEST JEDNYM Z NAJSZYBCIEJ ROZWIJAJĄCYCH SIĘ RYNKÓW KONSUMENCKICH NA ŚWIECIE.

Geograficzna struktura G20 i G25 z uwzględnieniem udziału w światowej populacji w 2025 roku

G20 VS PROPONOWANE G25

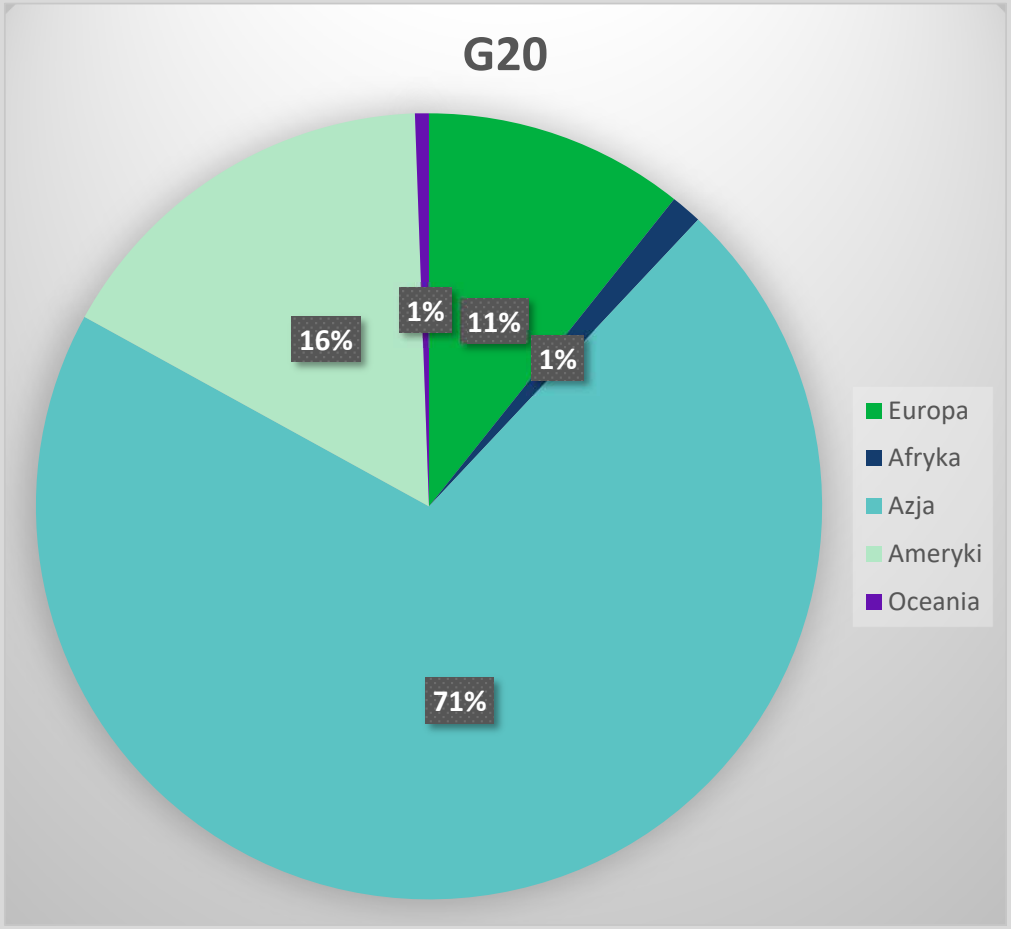

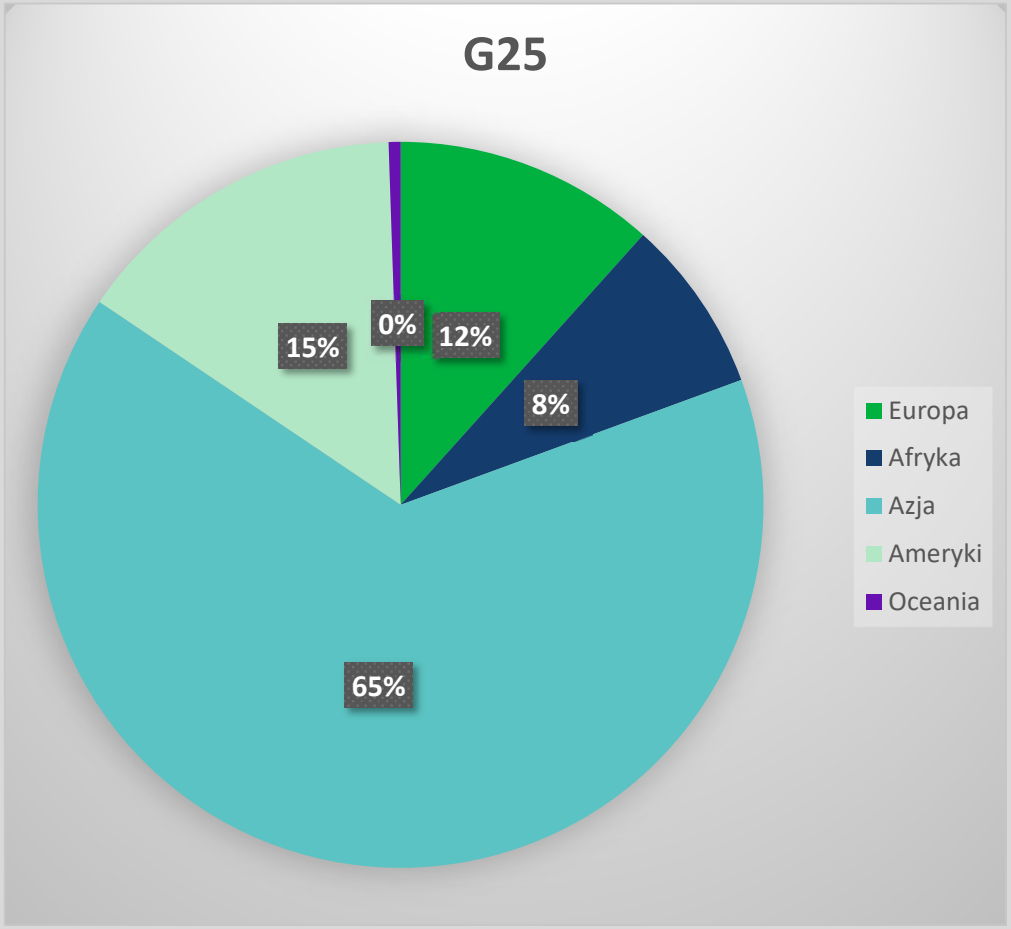

Źródło: VeloBank na podstawie Oxford Economics.

Geograficzna struktura G20 i G25 z uwzględnieniem udziału w globalnym PKB w 2025 roku

G20 VS PROPONOWANE G25

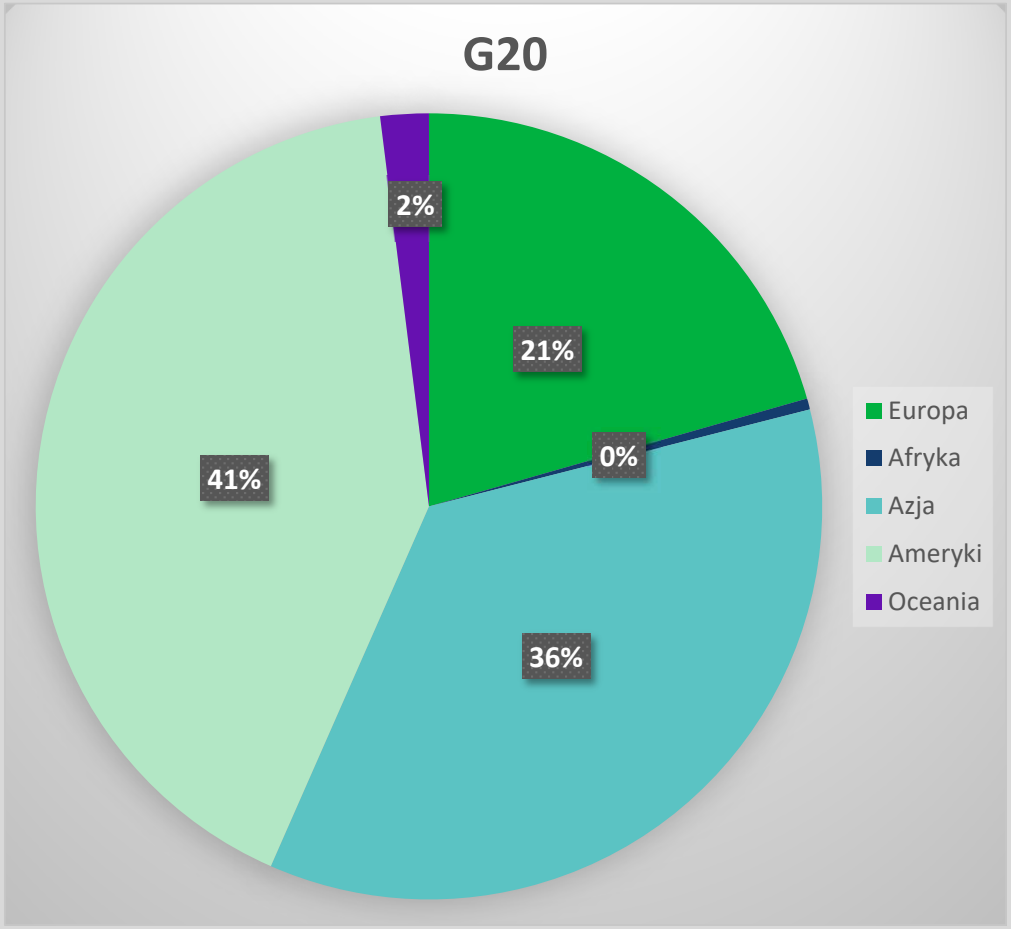

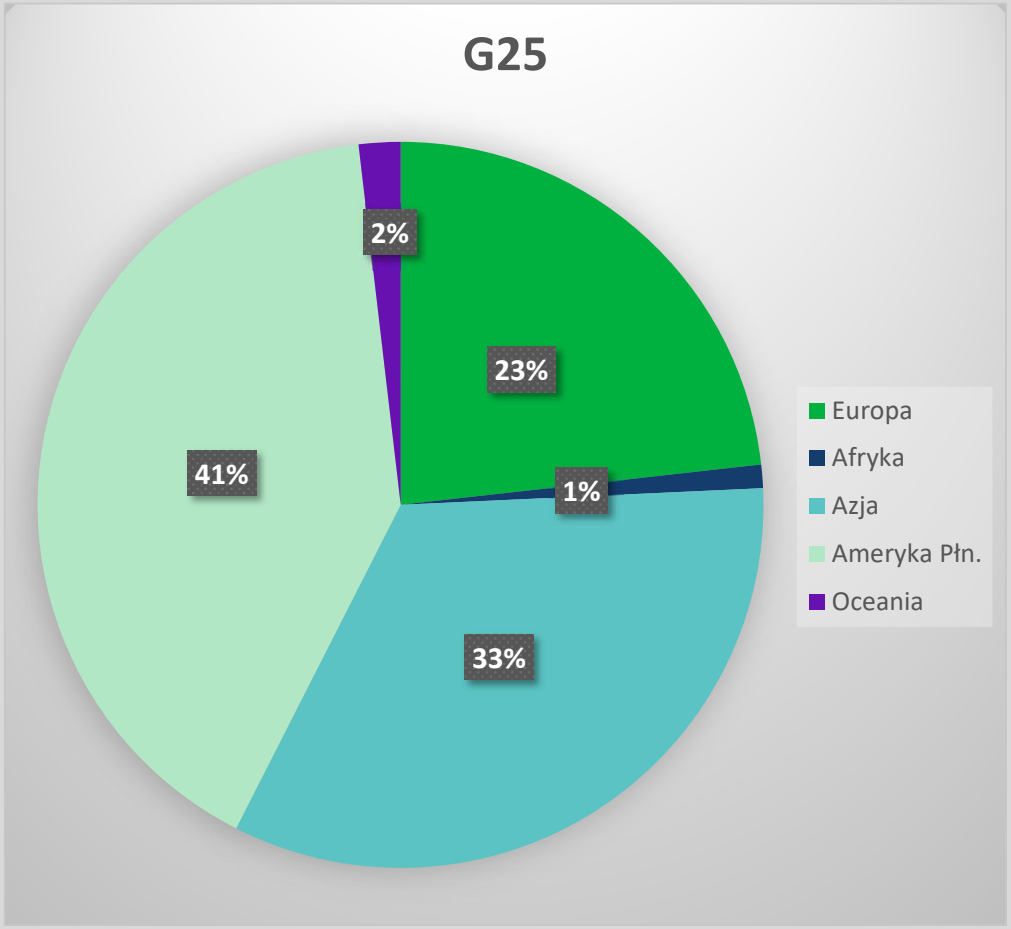

Źródło: VeloBank na podstawie Oxford Economics

Demograficzny i gospodarczy wymiar transformacji G20 w G25

EUROPA I AFRYKA ZYSKUJĄ CZŁONKÓW CO SKUTKUJE WZROSTEM ICH WPŁYWOWI NA GRUPĘ

> **Zmiany w reprezentacji według liczby ludności**
Wzrost udziału Europy (w tym szczególnie Środkowej) o 1 pkt. proc. oznacza, że region ten zyskuje silniejszą pozycję w procesie podejmowania globalnych decyzji gospodarczych. Przekłada się to na lepszą reprezentację interesów europejskich gospodarek, zwłaszcza tych dynamicznie rozwijających się, takich jak Polska oraz państwa regionu Trójmorza.

> **Znaczące zwiększenie udziału Afryki – z 1 proc. do 8 proc.** – to wyraźny krok w stronę większej inkluzywności oraz uznania rosnącego znaczenia tego kontynentu w światowej gospodarce. Obecność Nigerii i Egiptu, należących do największych afrykańskich gospodarek, wzmacnia afrykański (a także bliskowschodni) głos na arenie międzynarodowej, pozwalając lepiej uwzględniać regionalną specyfikę i wyzwania rozwojowe.

> **Zmiany w reprezentacji według PKB**
W zestawieniu geograficznej reprezentacji G20 i rozszerzonej grupy G25 według udziału w światowym PKB udział Europy wzrósł o 3 punkty procentowe – z 21 proc. do 24 proc. To efekt dołączenia Polski, Hiszpanii oraz Szwajcarii, co potwierdza obecne powiązania tych krajów z globalną gospodarką i zwiększa reprezentację rosnącego rynku Europy Środkowej.

> **Afryka również odnotowała wzrost, choć symboliczny – z poziomu poniżej 1 proc. do 1 proc.** – dzięki włączeniu Egiptu i Nigerii. Te zmiany świadczą o tym, że rozszerzenie G20 do G25 przyczynia się do lepszego zróżnicowania regionalnego, zwiększając reprezentację zarówno Europy, jak i Afryki w globalnym porządku gospodarczym.

Co Polska mogłaby wnieść do G20?

- **Polska jako motor wzrostu gospodarczego w Europie Środkowej.** Polska jest największą gospodarką Europy Środkowej, z PKB przekraczającym 1 bilion USD (2026) i szybkim wzrostem na poziomie około 3-4 proc. Rocznie. Silny sektor przemysłowy, rosnący rynek wewnętrzny oraz rozwijający się sektor technologiczny czynią Polskę ważnym graczem w globalnej gospodarce.
- **Inwestycje w obronność jako fundament regionalnej stabilności.** Inwestując blisko 5 proc. PKB w obronę, polska wzmacnia bezpieczeństwo nie tylko własne, ale i całego regionu Trójmorza. To stabilizuje sytuację geopolityczną, co jest korzystne dla inwestorów, zmniejszając ryzyko zakłóceń w łańcuchach dostaw i handlu międzynarodowego.
- **Trójmorze jako centrum innowacji i technologicznego rozwoju.** Region Trójmorza rozwija się jako dynamiczny hub technologiczny z około 12 jednorożcami. Polska, jako lider regionu, posiada 7 jednorożców, w tym takie firmy jak Elevenlabs i inPost. Estonia ma 2 jednorożce, a Rumunia, Czechy i Węgry po jednym. Ten rozwijający się ekosystem znacząco wzmacnia innowacyjność i konkurencyjność gospodarek Trójmorza na rynku globalnym .
- **Siły zbrojne polski jako fundament bezpieczeństwa.** Polska dysponuje jedną z największych i najlepiej zmodernizowanych armii w regionie (ponad 200 tys. żołnierzy), co czyni ją wiarygodnym sojusznikiem w ramach G20. Ta siła militarna przekłada się na realne wzmocnienie bezpieczeństwa całego regionu Europy Środkowej, stabilizując sytuację geopolityczną i zwiększając odporność na potencjalne zagrożenia.

Polska	Eleven Labs, InPost, CD PROJEKT, Docplanner, allegro, pracuj.pl, TECHLAND
Estonia	Bolt, pipedrive
Czechy	Avast
Rumunia	UiPath
Węgry	LogMeIn

Źródło: VeloBank.

Polska ma obecnie najliczniejszą armię w UE oraz jest liderem zbrojeń na skalę NATO

- **Polska dysponuje trzecią co do wielkości armią w NATO** i największą spośród europejskich członków Sojuszu. Siły Zbrojne RP liczą 216,1 tys. żołnierzy. Większe armie mają jedynie Stany Zjednoczone (1,3 mln) oraz Turcja (481 tys.). Za Polską plasują się: Francja (204,7 tys.), Niemcy (185,6 tys.), Włochy (171,4 tys.) oraz Wielka Brytania (138,1 tys.).
- **Według planów rządu armia Polski ma liczyć nawet 300 tys. żołnierzy**, a jeżeli chodzi o wydatki w relacji do PKB to Polscy liderzy proponowali by wydatki wojskowe członków NATO zostały zwiększone do 5 proc. PKB. Dzisiaj z około 4,2 proc. PKB wydawanych na wojsko jesteśmy liderem Sojuszu Północnoatlantyckiego i planujemy dalszą modernizację sił zbrojnych.

Wydatki wojskowe w relacji do PKB w 2024 r. (proc.)

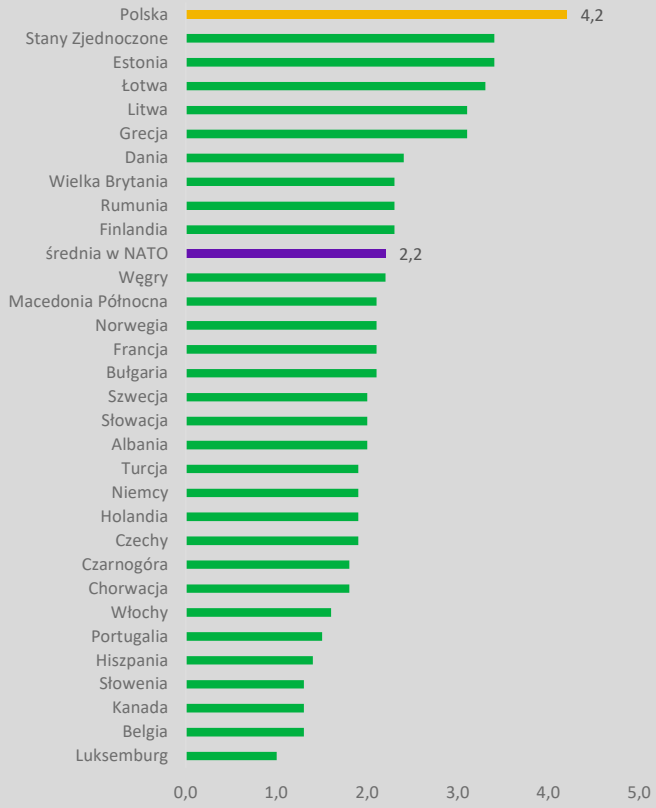

Personel wojskowy w krajach NATO w 2024 r. (w tys.)

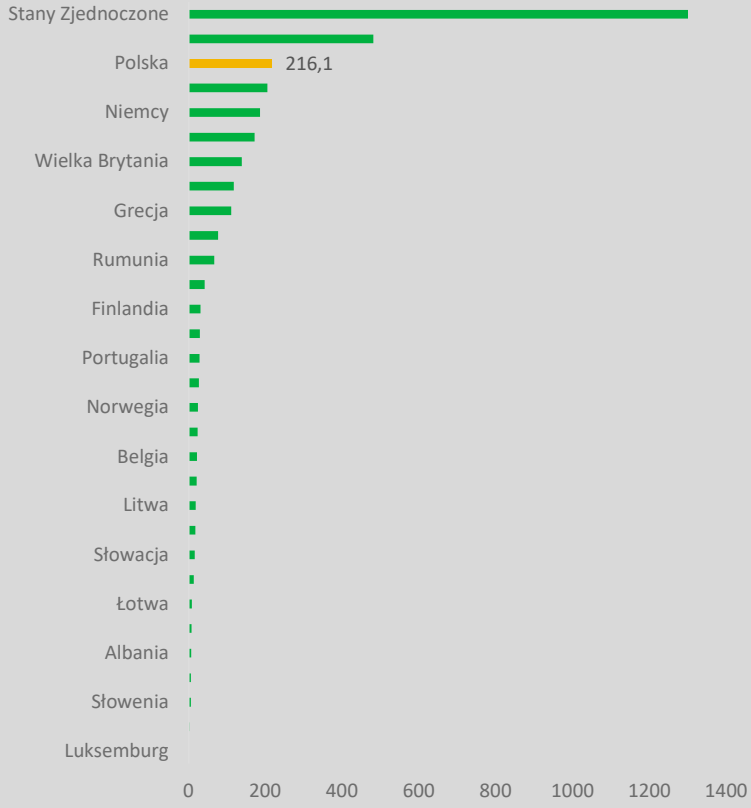

Źródło: VeloBank na podstawie SIPRI oraz NATO.

BIBLIOGRAFIA

Skawiński, M. (2025). *MFW: Polska wśród 20 największych gospodarek świata. Czy awans jest pewny i na jak długo*. xyz.pl. Dostępny w: https://xyz.pl/mfw-polska-wsrod-20-najwiekszych-gospodarek-swiata-czy-awans-jest-pewny-i-na-jak-dlugo/.
Aboelkheir, R. (2024). *Enhancing the role of Global South in G20 framework*.

english.news.cn. Dostępny w: https://english.news.cn/20241121/629993bb12dd47089597d474f4dcc3b7/c.html.
AFP. (2023). *Indian PM Modi calls for African Union to join G20*. voanews.com. Dostępny w: https://www.voanews.com/a/indian-pm-modi-calls-for-african-union-to-join-g20-/7243008.html.

Ekene, U. (2025). *Why Nigeria must be a member of G20 – Tuggar*. naijanews.com. Dostępny w: https://www.naijanews.com/2025/02/25/why-nigeria-must-be-a-member-of-g20-tuggar/.

Hougaard, C. (2024). *A pocket guide to navigating the structure of the G20*. CENFRI. Dostępny w: https://cenfri.org/articles/a-pocket-guide-to-navigating-the-structure-of-the-g20/.

MFW. (2025). *World Economic Outlook: April 2025*. Waszyngton: IMF.
Kasprowicz, K. (2024). *Czy "globalne Południe" staje się rzeczywistością? Czy kolejna konstrukcja?* gt-bt.com. Dostępny w: https://gt-bt.com/artykuly/pozostale/czy-globalne-poludnie-to-rzeczywistosc-czy-kolejna-konstrukcja.

SANEWS. (2022). *President Ramaphosa calls for AU to join G20 leaders group*. sanews.gov.za. Dostępny w: https://www.sanews.gov.za/south-africa/president-ramaphosa-calls-au-join-g20-leaders-group.

Nota prawna

NINIEJSZA PUBLIKACJA (DALEJ „PUBLIKACJA") PRZYGOTOWANA PRZEZ GŁÓWNEGO EKONOMISTĘ VELO BANK SPÓŁKA AKCYJNA (DALEJ „VELOBANK") STANOWI PUBLIKACJĘ HANDLOWĄ I MA CHARAKTER WYŁĄCZNIE INFORMACYJNY.

ŻADNA Z JEJ CZĘŚCI NIE STANOWI PODSTAWY DO ZAWARCIA JAKIEJKOLWIEK UMOWY LUB POWSTANIA ZOBOWIĄZANIA, W SZCZEGÓLNOŚCI NIE STANOWI OFERTY W ROZUMIENIU ART 66 KODEKSU CYWILNEGO.

PRZEDSTAWIONA W PUBLIKACJI ANALIZA OPARTA JEST NA INFORMACJACH PUBLICZNIE DOSTĘPNYCH DO JEJ SPORZĄDZENIA NIE WYKORZYSTANO ŻADNYCH INFORMACJI POUFNYCH. VELOBANK DOŁOŻYŁ NALEŻYTEJ STARANNOŚCI W CELU ZAPEWNIENIA, IŻ ZAWARTE INFORMACJE NIE SĄ BŁĘDNE LUB NIEPRAWDZIWE W DNIU ICH PUBLIKACJI, JEDNAK VELOBANK ANI JEGO PRACOWNICY NIE PONOSZĄ ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ICH PRAWDZIWOŚĆ I KOMPLETNOŚĆ JAK RÓWNIEŻ ZA JAKIEKOLWIEK SZKODY POWSTAŁE W WYNIKU WYKORZYSTANIA NINIEJSZEJ PUBLIKACJI LUB ZAWARTYCH W NIEJ INFORMACJI. VELOBANK NIE UDZIELA W ODNIESIENIU DO NINIEJSZEJ PUBLIKACJI ŻADNYCH GWARANCJI, WYRAŹNYCH ANI DOROZUMIANYCH, DOTYCZĄCYCH WARTOŚCI HANDLOWEJ, PRZYDATNOŚCI DO OKREŚLONEGO CELU LUB NIENARUSZANIA WŁASNOŚCI INTELEKTUALNEJ LUB INNEGO NIENARUSZANIA PRAW.

NINIEJSZA PUBLIKACJA MOŻE ZAWIERAĆ WYPOWIEDZI PROGNOZUJĄCE. WYPOWIEDZI TE, OPARTE NA BIEŻĄCYCH PLANACH, ZAŁOŻENIACH, OCENACH, PROGNOZACH, OCZEKIWANIACH ORAZ HISTORYCZNYCH DANYCH, JAKO ODNOSZĄCE SIĘ DO ZDARZEŃ PRZYSZŁYCH SĄ ZE SWEJ NATURY NIEPEWNE I OBARCZONE RYZYKIEM BŁĘDU. Z TEGO WZGLĘDU NIE STANOWIĄ ONE GWARANCJI PRZYSZŁYCH ZDARZEŃ, SYTUACJI GOSPODARCZEJ W UJĘCIU MAKROEKONOMICZNYM ANI W ODNIESIENIU DO JAKIEGOKOLWIEK KONKRETNEGO PODMIOTU LUB GRUPY PODMIOTÓW, CEN INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH LUB JAKICHKOLWIEK PRZYSZŁYCH WYNIKÓW I WSKAŹNIKÓW FINANSOWYCH.
INFORMACJE ZAWARTE W TEJ PUBLIKACJI SĄ AKTUALNE NA DATĘ UTWORZENIA DOKUMENTU I MOGĄ ULEC ZMIANIE W PRZYSZŁOŚCI VELOBANK NIE ZOBOWIĄZUJE SIĘ DO ICH AKTUALIZOWANIA PO DNIU UTWORZENIA DOKUMENTU.

DR PIOTR ARAK
GŁOWNY EKONOMISTA VELOBANK

PIOTR.ARAK@VELOBANK.PL
+48 880 347 779

www.velobank.pl/makroekonomia